

Velkommen til Sør-Afrika!

*Baie welkom in Suid Afrika
Mna kwamkela eMzantsi Afrika
Siyakwamukela eNingizimu Afrika*

Kort reiseguide av Safarireiser Afrika

Den beste forberedelsen til safarien din ...!

Innholdsfortegnelse

Introduksjon	4
Oversikt	4
Byer	5
Et par fakta	6
Å dra på bilferie i Sør-Afrika	7
Sikkerhet langs veien	8
Mat og bensin	8
Leiebil	9
En dag på safari - tommelfingerregler	11
I selve parken	11
Mat ... og tips!	12
Offisielle safariregler	12
Uoffisielle safariregler	13
Før du reiser	14
Internasjonale flybilletter	14
Adresser til ambassader	14
Helse og forsikring	15
Nyttig forsikring	15
Vaksiner og malaria	15
Bagasje og tips til pakking	17
Hva har man på seg på safari?	18
Førstehjelpsutstyr	18
Medisinsk utstyr og spesielle behov	19
Fotografi og video	19
Smart pakking	20
Når du er i Sør-Afrika...	20
Mat og drikke	21
Penger	22
Tips	23
06/26	2

Været	23
Taxi og annen transport	24
Telefonsamtaler og SIM-kort	24
Elektrisitet	24
Suvenirer	25
Helligdager	25
Ta vare på Sør-Afrikas natur sammen med oss!	26

Introduksjon

Du er i ferd med å legge ut på en fantastisk reise til Sør-Afrika, der det storslagne landskapet, fascinerende dyreliv både på land og i havet, samt fargerike kulturer venter på å oppdages. Fra de majestetiske toppene på Table Mountain til Kruger nasjonalpark sin ville skjønnhet, her lover hvert kapittel uforglemmelige opplevelser. Uansett om du nyter viner i verdensklasse i Stellenbosch eller møter savannens ikoniske dyreliv, byr en reise i Sør-Afrika på uendelige eventyr og minner for livet. Dette heftet inneholder tips og informasjon som hjelper deg med forberedelsene!

Oversikt

Sør-Afrika er en republikk i Afrika, lengst sør på det afrikanske kontinent. Landet vender ut mot Det indiske hav i øst og Atlanterhavet i vest. I nord grenser Sør-Afrika til Namibia, Botswana og Zimbabwe, i øst til Mosambik og Eswatini. Lesotho ligger omsluttet av Sør-Afrika i landets østlige del. Det er tre hovedsteder i Sør-Afrika: Pretoria (president og regjering), Cape Town (parlamentet), og Bloemfontein (høyesterett). Landets valuta er sørafrikanske Rand (ZAR).

Sør-Afrika har 60 millioner innbyggere og **elleve** offisielle språk: engelsk, afrikaans, og ni etniske språk. De to største språkene er zulu og xhosa. Selv om de fleste sørafrikanere kan kommunisere på mer enn ett språk, er engelsk det mest brukte og språket i offisiell forretnings- og handelsvirksomhet.

Fra opprettelsen av Sør-Afrika i 1910 førte landet en streng raseskillepolitikk. Fra 1948 strammet det hvite mindretallsregimet raseskillet og undertrykkelsen til under navnet apartheid. Apartheid ble offisielt avskaffet ved en serie lovendringer på begynnelsen av 1990-tallet og som kulminerte med Sør-Afrikas første frie demokratiske valg i 1994. Den tidligere frigjøringsbevegelsen African National Congress (ANC) har vunnet alle valg siden frigjøringen.

Byer

Sør-Afrika har tre storbyer: Johannesburg, Cape Town (avbildet under), og Durban. Cape Town er byen med mest turisme, inngangsporten til Cape Peninsula og vinmarkene der. Det er et nydelig og sjarmerende sted som ligger helt sørvest i landet.

Den nest mest populære destinasjonen er Johannesburg, også kalt Joburg eller Jozi, som er Sør-Afrikas forretnings-senter. Og selvsagt det første stoppet for safari-elskere på vei til den ikoniske Kruger nasjonalpark. Durban er mindre populær, men fortsatt en travel, flerkulturell by med mye historie å oppdage.

Et par fakta

- **Hovedstad:** Pretoria (president og regjering), Cape Town (parlamentet) og Bloemfontein (høyesterett)
- **Valuta:** Sørafrikanske rand
- **Innbyggertall:** 60 millioner
- **Språk:** 11 offisielle språk (de største er zulu, xhosa og engelsk)
- **Totalareal:** 1,220,813 km²
- **Naboland:** Namibia, Botswana, Zimbabwe, Mosambik, Eswatini og Lesotho
- **Høyeste punkt:** Drakensbergfjellene er sørlige Afrikas største fjellkjede, med topper på over 3 475 meter.
- **Tidsforskjell:** Sørafrikansk tid (SAT) ligger 1 time foran sentraleuropeisk tid (CET) om vinteren (og 2 timer foran Storbritannia), fra siste søndagen i oktober til siste søndagen i mars. Resten av året når Europa har sommertid, er det ingen tidsforskjell!
- **Populære destinasjoner:** Cape Town (Table Mountain, V&A Waterfront, Robben Island), Cape Winelands, Garden Route, Drakensbergfjellene, Johannesburg (avbildet under), Kruger National Park, Addo National Park.

Å dra på bilferie i Sør-Afrika

Å leie bil og kjøre selv er en super måte å oppdage Sør-Afrika på. Landet har berømte ruter, med kjente strekk som Garden Route, Route 62 og Panorama Route. Disse veistrekene dukker ofte opp på lister over verdens vakreste bilturer. Landet har gode og (for det meste) asfalterte veier, så det er relativt behagelige kjøreforhold. Vi sier relativt, ettersom det vil være noen andre trafikkregler å sette seg inn i. For det første kjører du på *venstre* side av veien. Det kan hende dette tar en liten stund å bli vant til, så pass på at du ender opp på riktig side av veien!

Fartsgrensene er enkle nok: 60 km/t i tettsteder, 100 km/t på sekundære veier og 120 km/t på motorveier. Utfordringen ligger i detaljene: forbikjøring skjer alltid på høyre side, og blinklyset er plutselig der vindusviskerne pleide å være (heldigvis er pedalene fortsatt på samme sted, bare på motsatt side av bilen). I kryss følger sørafrikanerne den berømte «four-way-stop»: den som kommer først, kjører først. Hvis du og en annen sjåfør kommer frem samtidig, avgjøres saken vanligvis med et lite, vennlig vink.

Sikkerhet langs veien

Sør-Afrika er turistvennlig og relativt trygt å utforske via bil. Spesielt områdene som blir besøkt ofte, slik som Cape Town, Cape Winelands, Garden Route og de største safaridestinasjonene. Men, som med alle nye steder er det lurt å praktisere sunn fornuft og varsomhet. For å være på den sikre siden, anbefaler vi å holde bildørene låst under turer og unngå å åpne vinduer for fremmede ved trafikklys, ettersom bilkapringer dessverre forekommer. Det er også viktig å unngå å la verdisaker og vesker/sekker ligge synlig i bilen, spesielt ved parkering.

Når du parkerer er det som regel en parkeringsvakt i en fargesterk vest i området. Gi han eller henne et par mynter eller sedler, så passer de på bilen din. Dette er en vanlig måte å betale for parkeringen, og er enkelt og greit. I byer med store parkeringshus betaler man som regel med kort ved en bom eller kjøper ved en automat. Hvis noen prøver å overbevise deg om at du betaler ved en minibank, er dette et forsøk på å lure deg – bare rist på hodet og kom deg videre!

Det samme gjelder når du kommer frem til hotellet, siden det er best å være på den sikre siden. For å oppsummere:

- Hold alltid bildørene låst. Hold vinduene lukket når bilen stopper ved veikryss eller fremmede kommer bort til bilen.
- Det er også viktig å unngå å la verdisaker og vesker/sekker ligge synlig i bilen, spesielt ved parkering. Putt det heller i bagasjerommet.
- Ikke la pass, penger eller andre verdisaker ligge synlig på hotellrommet. Lås dem vekk i en safe eller la dem oppbevares i spesielle skap i resepsjonen.
- La dyre smykker ligge igjen hjemme. Diskrete smykker, klokker eller en giftering burde gå fint, men unngå store stener og kjente merker (også apene er glad i ting som glittrer!).
- Hold utkikk etter lommetyver i travle områder.
- Ikke gå alene rundt på kvelden, spesielt i byene. Bruk din egen bil, eller la hotellet ordne en taxi.

Mat og bensin

Ingen biltur gjennom Sør-Afrika er komplett uten å besøke landets *padstals* (gårdsboder). Disse skatteskestene langs veien er ofte tilknyttet med omkringliggende gårder og selger lokale produkter som biltong og hjemmelagde paier, brød og frisk frukt. Her er det ikke nødvendig å pakke niste - du klarer nok ikke å komme deg mer enn 50 km uten å la deg friste.

Bensinstasjoner forekommer også like ofte som vingårder i Stellenbosch. Men hvis du begir deg ut på mindre travle veier er det lurt å fylle på, selv om tanken er halvfull. Om du er i tvil, kan du forhøre deg med GPS eller Google Maps. Landet er svært, men det er likevel nesten umulig å gå tom for bensin!

Leiebil

Bilen din venter på deg på utleiekontoret på flyplassen ved ankomst. AVIS-kontorene ligger i nærheten av ankomstterminalen både ved Cape Town internasjonale lufthavn og O.R Tambo internasjonale lufthavn i Johannesburg. Avhengig av hvor du lander, kan du finne veibeskrivelsen her:

Cape Town

AVIS-kontoret ved Cape Town internasjonale lufthavn (CPT) ligger i "Car Rental Facility", rett overfor den sentrale terminalen. Du kan nå det fra ankomstterminalen via markerte gangveier:

- Gå ut av hoved-ankomsthallen.
- Følg skiltingen til "Car Rentals" ved å bruke markerte gangveier til å krysse anlegget.
- Finn AVIS-skranken foran Transport Plaza, rett innenfor "Car Rental Facility" (se kartet).

Johannesburg

AVIS-kontoret ved O.R. Tambo internasjonale lufthavn (JNB) er lett å finne. Det ligger i "Car Rental Facility", rett overfor den internasjonale terminalen der du lander:

- Gå ut av ankomsthallen.
- Følg skiltingen til "Car Rentals".
- Finn Avis-skranken i "Car Rental Facility" (foran en rulletrapp og ved siden av Europcar).

Besøk [nettsiden deres](#) for å oppleve en virtuell gjennomgang.

Tillegg i bilen

Barnesete, WiFi eller annet tillegg kan ordnes når du henter bilen og betales for på stedet. Husk å respektere fartsgrensene (du må betale for eventuelle bøter selv!), og at det blir ekstra avgifter om du leverer bilen i en annen by enn der du hentet den (vanligvis ved levering).

Førerkort

Internasjonalt førerkort er ikke nødvendig, så lenge førerkortet ditt har et bilde og du har hatt det i minst ett år. Det er også mulig å dele på kjøringen, ettersom to personer har lov til å kjøre bilen på denne turen.

På hjemmesiden vår kan du lese mer om [vilkår og betingelser, samt reglene for leie av bil](#) i Sør-Afrika.

En dag på safari - tommelfingerregler

Reisen i Sør-Afrika er ikke komplett uten å besøke minst én nasjonalpark som er full av ville dyr. I de fleste land er de fem store/Big Five (løve, elefant, neshorn, bøffel og leopard) som gjelder, men Sør-Afrika kan faktisk skryte av de syv store/Big Seven! Dette er de fem store, pluss to giganter fra dypet: sørkaper og hvithai.

Det finnes 19 offisielle nasjonalparker i Sør-Afrika som drives av SANParks (South African National Parks). De finnes i syv av Sør-Afrikas ni provinser og dekker over 4 millioner hektar. Kruger nasjonalpark og Addo Elephant nasjonalpark er de to mest besøkte parkene i Sør-Afrika. I Addo kan besøkende se Big Seven, og i den verdenskjente Kruger får gjester en safariopplevelse som er blant de beste i hele Afrika. Utover disse finnes det mange naturresevater som tilbyr vakker natur, spennende dyreliv og varierte aktiviteter.

I selve parken

Under de fleste safariturene kan du kjøre selv, noe som gir deg mye frihet. Nasjonalparkene åpner vanligvis kl. 06.00 og stenger kl. 18.00. Det lønner seg å komme tidlig om morgenen i høysesongen da køene ved portene kan være lange. Det er heller ikke tillatt å kjøre etter mørkets frembrudd, både av sikkerhetshensyn og fordi løver ikke stopper ved trafikklys.

Innenfor de nevnte tidene står du fritt til å tilbringe dagen din som du vil. Det kan være lurt å overnatte inne i parken i stedet for på en lodge utenfor, ettersom dyrene på savannen er mest aktive ved soloppgang og solnedgang. Temperaturene er behagelige på denne tiden og de fleste dyrene utnytter dette til å lete etter mat. Men det er som vanlig også rikelig med dyreliv å se gjennom resten av dagen.

Mat ... og tips!

Når det gjelder å spise i parken, har du lov til å ta med matpakke og spise den på anviste områder i parken. Inne i parkene er de fleste leirer og lodger åpne for alle besøkende, ikke bare overnattingsgjester, og er godt utstyrt med restauranter, kaféer, piknikplasser, bensinstasjoner og kiosker. Når du kommer inn i parken, får du et kart med ruter og rasteplasser, noe som gjør det enkelt å finne dem.

Vi anbefaler et stopp ved disse rasteplassene – ikke bare for en kaffepause eller lunsj, men også for å prate med andre gjester og reisende som ofte vet hvor elefantene, løvene eller andre dyr har blitt observert den dagen. Tenk på dem som en bush-telegraf!

Offisielle safariregler

Det er lurt å være klar over nasjonalparkenes offisielle regler når du drar på safari:

1. Nasjonalparkene er åpne fra kl. 06.00 til 18.00, og safariturer er kun tillatt i denne perioden. Selv når du sover inne i parken, kan du bare dra på safari mellom disse tidene. Dette er for å ikke forstyrre dyrenes rytmer. Det finnes et par unntak; safariturer om natten (kun tillatt i noen parker) kommer med spesielle tillatelser for å oppholde seg i parken etter kl. 18:30, og ballongoperatører har av og til lov til å være i parken litt tidligere enn den vanlige åpningstiden.
2. Parker utsteder kun 24-timers tillatelser. Når du tilbringer to netter i for eksempel Kruger nasjonalpark, får du to tillatelser som lar deg bli 48 timer i parken. Du må betale bot hvis du forlater parken etter tillatelsen din er utløpt.
3. En tillatelse gir deg kun adgang til parken én gang. Dette betyr at det ikke er mulig å forlate parken i løpet av dagen og komme tilbake senere. Derfor spises lunsjen inne i parken ved en av rasteplassene eller lodgene.
4. Fartsgrensen inne i nasjonalparkene er 50 km/t på asfalterte veier og 40 km/t på grusveier.

Uoffisielle safariregler

I tillegg til de offisielle reglene, er det noen få uoffisielle regler vi ber gjestene våre om å følge under safarien. Dette er for å unngå farlige situasjoner og sikre at alt går knirkefritt:

1. Aldri forlat bilen utenfor bestemte raste- og parkeringsplasser.
2. Ikke mat dyrene da dette kan forstyrre dietten deres og føre til at de blir avhengig av menneskelig innblanding.
3. Prøv å holde deg så rolig som mulig når du er i nærheten av dyr. Unngå brå bevegelser og hold stemmen til en hvisken. Hvis du ønsker å ta et bilde, så stopp bilen og slå av motoren.
4. Ikke forsøple, selv ikke sigarettneiper. Hold søppelet ditt samlet i bilen, slik at du kan kaste det når du er tilbake ved lodgen.

Før du reiser

Det er et par ting du må ta deg av før du drar til Sør-Afrika. Du trenger å bestille flybilletter, skaffe malaria-piller hvis du reiser til malaria-utsatte områder om sommeren (mer om dette senere) og passe på at reiseforsikring er i orden. Les videre for alt av praktisk informasjon som kan hjelpe deg med forberedelsene.

Internasjonale flybilletter

Bestill billettene dine til og fra Johannesburg (OR Tambo International Airport) eller Cape Town International Airport, avhengig av hvor turen din starter. Begge har en sentral beliggenhet. Vennligst merk at de fleste fly fra Europa kommer til å ha en eller flere mellomlandinger.

Visum

Du trenger ikke et visum for å besøke Sør-Afrika hvis du har pass fra Norge, EU, Amerika, Storbritannia eller Canada, og du ikke oppholder deg i landet lenger enn 90 dager.

Å reise med barn

Familier som reiser med barn under 18 trenger både gyldig pass og en kopi av barnas fødselsattester. Hvis kun én av foreldrene reiser, trenger de et samtykkeskjema fra den andre forelderens. Pass på å laste ned og fylle ut [dette skjemaet](#) hvis det gjelder deg.

Adresser til ambassader

Sør Afrikas Ambassade i Norge

South African Embassy in Oslo, Norway
Drammensveien 88 c 0244 Oslo Norway

Telefonnummer:

(+47) 23 27 32 20

E-post:

oslo.reception@dirco.gov.za

Royal Norwegian Embassy

Ozmik House, 165 Lynnwood Road
Brooklyn 0181, Pretoria
(66RQ+9R Pretoria, South Africa)

E-post:

emb.pretoria@mfa.no

Tel:

+27 12 364 3700

Helse og forsikring

Helsetjenester i Sør-Afrika er av god kvalitet. Alle store byer i Sør-Afrika har gode sykehus (ofte flere), men det beste er selvsagt å unngå å bli syk og sørge for at du har skikkelig helse- og reiseforsikring.

Nyttig forsikring

Som sagt er det best å være i god form når du drar til Sør-Afrika. I tillegg anbefaler vi et par andre forsikringer.

Reiseforsikring

Vi forplikter våre kunder til å ha skikkelig reiseforsikring. Reiseforsikring dekker vanligvis medisinske kostnader, samt skade på eller tap av bagasje. Vi anbefaler gjerne Chapka Travel Insurance (kun for EU-borgere). Den dekker alle reiser og kan enkelt tegnes med hjelp fra reiserådgiveren din. Dette må gjøres innen 48 timer etter at du har fullført bestillingen din hos oss (når reisedatoene dine er fastsatt). Merk også at Chapka kun dekker reise- og/eller avbestillingsforsikring, og IKKE legger til rette for rask evakuering fra avsidesliggende områder i medisinske nødsituasjoner. Vennligst sjekk om din nåværende helseforsikring er tilstrekkelig i tilfelle ekstreme nødsituasjoner.

Avbestillingsforsikring

Avbestillingsforsikring for reise anbefales også dersom du må avbestille ferien før avreise eller underveis. Vær oppmerksom på at noen forsikringer bare delvis refunderer beløpet ved avbestilling, så sørg for å sjekke dette grundig!

Vaksiner og malaria

Sør-Afrika er et tropisk land og noen vaksiner anbefales (men er ikke obligatoriske) før du drar på besøk. Spør legen din eller ditt lokale helsesenter om oppdaterte råd minst åtte uker før du reiser. Noen helseforsikringer dekker kostnadene for ulike vaksiner, så det kan være lurt å høre med forsikringsselskapet ditt.

Sørg for at alle vaksinasjonene dine er registrert i det gule vaksinasjonskortet ditt. Hvis du ikke allerede har et, kan du skaffe det under din første vaksinasjon. Ikke glem å ta med vaksinasjonskort på reisen. Det inneholder viktig informasjon som helsepersonell kan trenge i en nødsituasjon.

Malaria

Det er risiko for å bli smittet av malaria fra oktober til mai nordøst og øst i Mpumalanga-provinsen (inkludert Kruger og nærliggende parker) samt nord og nordøst i Limpopo-provinsen. Andre områder, inkludert byene, har lavere risiko. De fleste lodgene er utstyrt med myggnett for sikkerhets skyld, og de fleste besøkende tar malariamedisin og tar forhåndsregler som myggmiddel, langermede topper og bukser om kveldene.

Oversikt

Vi har samlet informasjon fra nettsiden til Centers for Disease Control and Prevention (CDC) for å gi deg et sammendrag av nødvendige vaksiner når du reiser til Sør-Afrika. Vi er imidlertid ikke leger, og vi oppfordrer eller tvinger deg **ikke** på noen måte til å følge disse instruksjonene. Du kan vise til disse informasjonssidene hos fastlegen din og se hva hans/hennes spesifikke anbefalinger er for ditt tilfelle.

Routinemessige vaksiner vannkopper, stivkrampe, kikhoste, influensa, meslinger, polio, helvetesild, etc.	Anbefalt Ta oppfriskningsvaksine hvis nødvendig.
COVID-19	Reise inn i Sør-Afrika er tillatt uten restriksjoner.
Kolera	Anbefalt Hvis du reiser til et område med aktiv kolerasmitte. Vaksinen trengs ikke i: Cape Town, Durban, Kruger nasjonalpark og Port Elizabeth.
Hepatitt A	Anbefalt
Hepatitt B	Anbefalt
Malaria	Vaksinasjon er ikke nødvendig, men malariamedisin anbefales.
Rabies	Anbefalt
Tyfus	Anbefalt
Gulfeber¹	Obligatorisk Kun hvis du reiser fra et område med smitte.

¹ Gulfeber

Det er ikke krav til vaksine for reisende som kommer rett fra Europa med direktefly. Alle som kommer fra et land der gulfeber forekommer (endemisk område) må kunne vise frem gyldig dokumentasjon på gulfebervaksine. Dette gjelder også reisende som har oppholdt seg i et område med smitte (også flyplasser!) i mer enn 12 timer på gjennomreise. Barn under ett år behøver ikke å vaksineres mot gulfeber.

06/26

16

Bagasje og tips til pakking

Noen av bilene våre har begrenset plass til bagasje, så vi anbefaler å la den harde kofferten ligge hjemme og heller reise med myke bager som er enklere å stable og komprimere. På [hjemmesiden](#) vår kan du se hvor mye bagasjeplass det er i de forskjellige bilene vi tilbyr. Myke bager er også mindre utsatt for skader på veien.

For å beskytte bagasjen mot støv og/eller fuktighet anbefaler vi at du tar med koffert- eller skittentøyposer som ekstra trekk. De fleste lodger og teltleirer tilbyr klesvask for (ytter)klærne dine, men kun ved et opphold på minst to netter.

Bagasje på flyet

Sjekk med flyselskapet ditt for å få vite størrelsen, vekten og antall kolli som er tillatt på den internasjonale flyvningen. Sørg også for at du har med deg viktige gjenstander som medisiner i håndbagasjen under den internasjonale flyvningen, i tilfelle koffertene dine blir enten forsinket eller borte under flyturen.

Flyturer innenlands (for eksempel fra Cape Town til Johannesburg) har en bagasjegrænse på 20 kg per person. Hvis bagasjen din overstiger denne grensen, tar flyselskapene vanligvis mellom 3 og 5 EUR for hver ekstra kilogram, eller et generelt gebyr på 20 EUR for overvekten (avhengig av flyselskapet). Du betaler direkte ved innsjekkingsranken.

Som en retningslinje bør de totale kombinerte målene for hvert kolli standard innsjekkhet bagasje ikke overstige 157 cm. De totale målene for håndbagasje (L x B x H) er 56 cm x 14 x 23 cm, og øvre vekt for håndbagasje er 7 kg.

Africa Safari Trips kan ikke holdes ansvarlig dersom den harde kofferten din blir skadet under safarien, eller flyselskapet belaster deg eller nekter deg å reise hvis bagasjeregulene ovenfor ikke overholdes.

Medisinsk utstyr og spesielle behov

Hvis du bruker (elektrisk) medisinsk utstyr, er det viktig å informere oss på forhånd. Vi vil deretter informere lodgene der du skal bo. Strømforsyningen er ikke jevn overalt, så det er lurt å ta med ekstra ladere eller batterier.

Vær oppmerksom på at noen medisiner eller utstyr krever en legeerklæring fra legen din som bekrefter at dette kun er til personlig bruk, og at mengden er tilstrekkelig for varigheten av oppholdet. Videre anbefaler vi at du har **viktige medisiner i håndbagasjen** og ikke i innsjekket bagasje. Da unngår du å miste medisinen din hvis bagasjen din blir forsinket eller blir borte.

Hvis du har allergier eller andre spesielle behov, vennligst informer oss på forhånd, slik at vi kan gi beskjed til overnattingsstedet.

Fotografi og video

Hvis du vil fotografere Sør-Afrikas fantastiske landskap og dyr, bør du vurdere følgende når du forbereder deg:

- Ta med ekstra minnekort og batterier. Det er mulig å kjøpe dem i Sør-Afrika, men det er best å unngå omveien det er å måtte dra inn til byen og finne dem.
- Ta med linsedeksler, rengjøringskluter og en tettsittende kameraveske for å beskytte kameraet mot støv.
- Ta med et UV- eller lysfilter for å beskytte linsen i høylandet.
- Et zoomobjektiv (f.eks. 300 mm) anbefales for fotografering av ville dyr.
- Merk at mange teltleirer bruker solenergi eller en generator og har begrenset med strøm. Vanligvis er det et begrenset antall timer med strøm per dag, og spenningen (220–240 V) kan variere. Vi anbefaler å ta med en støpseladapter (Sør-Afrika bruker britiske 3-pins stikkontakter) og en spenningsomformer.
- Hvis du ønsker å fotografere lokalbefolkningen, må du alltid spørre om tillatelse. Nå til dags er folk mer vant til kameraer, men ikke alle ønsker å bli tatt bilde av. Vær hensynsfull, spesielt i avsidesliggende områder.
- Ikke-kommersiell bruk av droner er tillatt i Sør-Afrika. Bruk av droner i og over nasjonalparkene er derimot strengt forbudt!

Smart pakking

- Pass og en kopi av passet ditt
- Pengebelte til penger og papirer
- Vaksinekort
- Varm genser og langbukser
- Minnekort, ekstra batterier og lader til kameraet ditt
- Badetøy
- Tursko
- Hatt
- Høy solfaktor til kropp, ansikt og lepper
- Body lotion
- Våtservietter til hender og ansikt
- Håndsprit
- Solbriller og ekstra briller/kontaktlinser ved behov
- Myggmiddel (helst med DEET)
- Førstehjelpsskrin
- Telefon med lommelykt og vekkerklokke
- Tøyposer til skittentøy eller som beskyttelse mot støv og fukt
- Kikkert
- Engelsk og internasjonal adapter

Når du er i Sør-Afrika...

Her kommer du til å føle deg som hjemme! Du behøver ikke å forvente et kultursjokk, selv om vi selvfølgelig uansett skal gi deg viktig informasjon og veiledning! Men ikke vær redd for å gjøre ting feil, ettersom sørafrikanere flest er imøtekommende og fordomsfrie.

Mat og drikke

Sørafrikanere spiser dobbelt så mye kjøtt og tre ganger mindre grønnsaker enn anbefalt. Selv om de fleste restauranter byr på flott vegansk- og vegetarmat, samt glutenfrie alternativer, bør du forberede deg på mye kjøtt hvis du vil spise som lokalbefolkningen. Mat og drikke på hyttene, hotellene og campingplassene er for det meste i europeisk stil, men med en (sterkt krydret) sørafrikansk vri.

Braaiing (grilling) er Sør-Afrikas fremste sosiale sammenkomst. Sørafrikanere stiller i stand en braai på kort varsel og legger mye energi og sjel i det. Tid og tålmodighet må til for at varmen fra bålet eller grillen skal nå akkurat riktig temperatur, og når det første kjøttet treffer flammene, har de vanligvis allerede kommet seg gjennom en eller to flasker vin.

Chakalaka og pap er faste følgesvenner på sørafrikanske middagsbord. Chakalaka er en slags tykk saus laget av løk, tomater, paprika, gulrøtter, bønner og krydder, og serveres ofte kald. Pap, som betyr «grøt», ligner på amerikansk grits (eller polenta!) og er laget av hvit mais.

Drikke

De mest populære ølene i Sør-Afrika er de lokale Black Label og Castle. Det finnes også veldig gode importøl fra Namibia, Tafel og Windhoek, som begge har en lavere alkoholprosent. Stella Artois og Heineken er også lett å få tak i, hvor førstnevnte faktisk produseres lokalt etter at InBev kjøpte et av Sør-Afrikas største bryggerier.

Ikke glem å prøve de sørafrikanske vinene, som er både nydelige og rimelige. Du finner et stort utvalg av viner i både på egne forretninger og i matbutikken. De aller beste finner du på vingårdene. De fleste av de verdenskjente vingårdene ligger i Cape Winelands (sjekk aktivitetslisten vår for verdifulle tips hvis du føler deg overveldet av det enorme antallet smaksrom), men du finner også et par nord i landet. Liker du det du smakte? Ikke vær blyg, og ta med deg nok til resten av turen! De fleste av de populære vingårdene har en distributør i Europa, og du kan få vinene levert hjem på døren for en relativt lav fraktkostnad. Selv om det går fint å drikke vann fra springen i mange regioner, anbefaler vi det likevel ikke. Kvaliteten er ikke jevn, og det lukter ikke spesielt godt. Det er best å bruke

flaskevann, og vanligvis finner du en flaske eller mugge med rensset drikkevann på rommene som du kan bruke til å fylle på din egen vannflaske. Det er selvfølgelig også mulig å kjøpe drikkevann på flaske fra lodger og butikker langs veien. Sørg for å drikke nok vann!

Penger

Sørafrikansk Rand (ZAR) er landets valuta. Dollar brukes ikke her. For å konvertere til dollar eller euro kan du dele på 20 for en omtrentlig konvertering. Men sjekk kursen før du drar, fordi valutaen er svært ustabil.

Betaling med kort aksepteres majoriteten av steder og er til og med foretrukket. Du kan bruke ditt vanlige bankkort, bare informer banken din for å aktivere for bruk i utlandet. Det anbefales å ha med seg litt rand i kontanter for småkjøp og tips. Du kan bruke kortet ditt til å ta ut kontanter ved de fleste minibanker. Sedler finnes i 10, 20, 50, 100 og 200 ZAR. Du kan bestille rand i banken før du drar på ferie (det tar vanligvis en uke fordi de må bestille valutaen), eller bare ta ut penger ved ankomst. Det finnes minibanker på flyplassen.

Hvor mye kontanter bør du ta med?

Hvor mye kontanter du bør ha i lommen avhenger selvfølgelig av dine personlige behov og ønsker. Det kan være lurt å være klar over at prisene i turistområdene er sammenlignbare med de i Europa. På den annen side er overnatting, måltider og forhåndsvalgte aktiviteter allerede betalt, og kontantene vil for det meste bli brukt på tilleggsaktiviteter, drikke på hotellene, suvenirer og tips (se nedenfor for å forstå hvor mye du bør gi i tips). Sørg for at du har nok kontanter med deg til å vare et par dager, da det ikke alltid er minibanker i nærheten.

Kredittkort

Mastercard og Visa aksepteres vanligvis i minibanker, samt på lodger og hoteller. og American Express kan ikke alltid brukes, og det kan hende du blir nødt til å betale et bankgebyr 3-5% av beløpet. Noen avsidesliggende leirer kan ha problemer med å behandle kredittkortene dine på grunn av beliggenheten og dårlige forbindelser.

Tips

Det er vanlig å tipse 10–12 % i Sør-Afrika, og tips er vanligvis ikke inkludert i sluttbeløpet. Den er inkludert hvis du har avtalt betaling på forhånd (som for en taxitur). I alle andre tilfeller legger du tipset (gratuity til regningen. På visse mer eksklusive restauranter er tipset inkludert i totalbeløpet, men i så fall oppgis det i regningen, så det er lurt å dobbeltsjekke!

Det er også vanlig å tipse folk som holder øye med bilen din på parkeringsplasser. De bruker vanligvis en lett gjenkjennelig signalgul eller oransje vest og holder seg i nærheten av bilen din mens du handler eller spiser. Å tipse rundt R5–R10 er vanlig – eller det du har for hånden.

Lønningene er generelt sett lave i Sør-Afrika, så det du eventuelt kan tilby ekstra settes virkelig pris på av de som lever og jobber her.

Været

Sør-Afrikas vær byr på stor variasjon og gir hver reise en unik opplevelse som er avhengig av hvor du drar. Fra november til mars tar sommervarmen over, spesielt på steder som Kruger nasjonalpark og Kgalagadi, hvor temperaturene stiger til rundt 31 °C. Regn gir av og til en liten pause fra varmen, mens Cape Town har en stabil blå himmel med temperaturer på rundt 26 °C. Durban og Pretoria har også varme dager over 28 °C, noe som er perfekt for stranddager og safari.

Vinteren er fra mai til august og kommer med en blanding av kjøligere temperaturer og regn, spesielt i Cape Town. Her har nå regnet toppen sin i juni med hele 153 mm, med temperaturer rundt 17 °C på dagtid. Johannesburg forblir for det meste tørt, med bare lette byger og kjøligere dager, med et gjennomsnitt på 20 °C i mai.

Temperaturer i Sør-Afrika

Average Temperatures in South Africa												
Destination	Jan	Feb	Mer	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
Cape Town	26°C (79°F)	26°C (79°F)	25°C (77°F)	23°C (73°F)	20°C (68°F)	18°C (64°F)	17°C (63°F)	17°C (63°F)	19°C (66°F)	21°C (70°F)	23°C (73°F)	24°C (75°F)
Kruger National Park	33°C (91°F)	32°C (90°F)	31°C (88°F)	29°C (84°F)	27°C (81°F)	25°C (77°F)	24°C (75°F)	26°C (79°F)	29°C (84°F)	30°C (86°F)	30°C (86°F)	32°C (90°F)
Johannesburg	26°C (79°F)	25°C (77°F)	25°C (77°F)	22°C (72°F)	20°C (68°F)	17°C (63°F)	17°C (63°F)	20°C (68°F)	23°C (73°F)	25°C (77°F)	25°C (77°F)	25°C (77°F)
Durban	28°C (82°F)	28°C (82°F)	28°C (82°F)	26°C (79°F)	24°C (75°F)	23°C (73°F)	22°C (72°F)	23°C (73°F)	24°C (75°F)	24°C (75°F)	25°C (77°F)	27°C (81°F)
Knysna	24°C (75°F)	25°C (77°F)	23°C (73°F)	22°C (72°F)	20°C (68°F)	19°C (66°F)	18°C (64°F)	19°C (66°F)	19°C (66°F)	20°C (68°F)	22°C (72°F)	24°C (75°F)
The Kalahari	33°C (91°F)	32°C (90°F)	29°C (84°F)	26°C (79°F)	22°C (72°F)	19°C (66°F)	19°C (66°F)	22°C (72°F)	26°C (79°F)	29°C (84°F)	31°C (88°F)	32°C (90°F)
The Drakensberg	24°C (75°F)	23°C (73°F)	22°C (72°F)	19°C (66°F)	17°C (63°F)	15°C (59°F)	15°C (59°F)	17°C (63°F)	20°C (68°F)	21°C (70°F)	21°C (70°F)	23°C (73°F)
The Battlefields	27°C (81°F)	27°C (81°F)	26°C (79°F)	24°C (75°F)	22°C (72°F)	19°C (66°F)	19°C (66°F)	22°C (72°F)	24°C (75°F)	25°C (77°F)	26°C (79°F)	27°C (81°F)
Stellenbosch	28°C (82°F)	28°C (82°F)	26°C (79°F)	23°C (73°F)	20°C (68°F)	18°C (64°F)	17°C (63°F)	17°C (63°F)	19°C (66°F)	22°C (72°F)	25°C (77°F)	26°C (79°F)
Plettenberg Bay	24°C (75°F)	25°C (77°F)	23°C (73°F)	22°C (72°F)	20°C (68°F)	19°C (66°F)	19°C (66°F)	19°C (66°F)	19°C (66°F)	20°C (68°F)	22°C (72°F)	24°C (75°F)

Taxi og annen transport

Du har din egen leiebil, så all transport er inkludert i reisen. Men hvis du trenger en taxi, så be hotellet om å ringe et pålitelig selskap. I noen områder kan du til og med bestille en tuk-tuk – disse er relativt billige og kan frakte opptil tre personer. Uber er også tilgjengelig i byene og er veldig effektivt. 250 000 lokale minibusser kjører rundt i Sør-Afrika, og de ser alle like ut (hvite Toyota Hiace-varebiler med Sefikile-båndet klistret rundt). Disse er ikke en vanlig taxitjeneste. Selv om det kan virke spennende, vil vi fraråde å bruke disse bussene, da de har en tendens til å havne i flere ulykker enn vanlige biler.

Telefonsamtaler og SIM-kort

Sør-Afrikas landkode er +27 og vanligvis er det ikke noe problem å få dekning. Signalet er likevel ikke nødvendigvis stabilt i nasjonalparkene, og noen av leirene tilbyr WiFi kun i avgrensede områder. Alle hytter og campingplasser i nasjonalparkene har radio til nødtilfeller.

Lokale SIM-kort

Det er enkelt å skaffe seg et lokalt SIM-kort hvis du vil unngå roamingkostnader og dyre telefonsamtaler hjem. SIM-kortet kan enten kjøpes på flyplassen ved ankomst eller som e-SIM på nett. Da er du også tilgjengelig under hele turen og kan dele øyeblikkene dine med resten av verden på et blunk. Og hvis du reiser sammen med flere (barn!) kan du dele WiFi ved å bruke mobilen din som hotspot (hvis du ikke bestiller WiFi i leiebilen).

Elektrisitet

Spenningen i Sør-Afrika er ikke den samme som i Europa eller USA. Hoteller tilbyr en spenning på 230 V med 50 Hz som kan variere. Stikkontaktene er av type D, M eller N. Det anbefales å ta med en adapter til stikkontaktene og en spenningsomformer for sensitivt utstyr. Mange leirer i nasjonalparkene drives av solenergi og generatorer og tilbyr ikke strøm døgnet rundt. Ofte er strøm tilgjengelig mellom kl. 05.00-09.30 og kl. 19.00-23.00 (når gjestene bruker leirens fasiliteter).

Load shedding (strømvbrudd)

Load shedding er Sør-Afrikas eget uttrykk for planlagte strømvbrudd. For å forhindre at hele strømnettet kollapser, stenges strømforsyningen av i større områder i et par timer av gangen. Disse planlagte avbruddene er sjeldnere enn de pleide å være, men det kan være greit å vite hvorfor lysene plutselig slukkes under middagen. Større hoteller har vanligvis generatorer, slik at du kanskje ikke merker noe, men på mindre gjestehus kan du sitte i mørket en stund. Det er mulig å sjekke den lokale timeplanen for strømvbruddene på nettet. Og selvfølgelig, ikke glem å pakke en lommelykt, gjerne drevet på solceller!

Suvenirer

I Sør-Afrika finnes det mange vakre og ofte håndlagde suvenirer. Prisene er faste i kjøpesentre og supermarkeder, men bodene langs veien er vant til pruting. Typiske suvenirer er smykker med perler, utskjæringer, malerier og vakre stoffer. Kjøp litt vin, rooibos eller deilig *biltong* (tørket kjøtt) for å ta med deg litt av landets smak hjem. Og hvis du er på utkikk etter en mer spektakulær souvenir, kan du kjøpe en gullmynt eller en diamant. Ikke ta med deg noe laget av skinn, skjell eller koraller – eksport av disse er forbudt.

Helligdager

Sørafrikanske helligdager er for det meste katolske:

- 1. januar: nyttårsdag
- 21. mars: Human Rights Day
- April: Good Friday *
- April: Easter Sunday *
- 21. april: Family Day
- 27. april: Freedom Day
- 1. mai: arbeidernes dag
- 16. juni: Youth Day
- 9. august: Kvinnedagen
- 24. september: Heritage Day
- 16. desember: Day of Reconciliation
- 25. desember: Christmas Day
- 26. desember: Day of Goodwill

*Datoene for langfredag og påskedag bestemmes av den kirkelige månen, som varierer hvert år. Vanligvis faller det mellom slutten av mars og slutten av april. Selv på helligdager og søndager holder butikker i Sør-Afrika åpent. Det er bare stengt to dager i løpet av året, på langfredag og første juledag.

Ta vare på Sør-Afrikas natur sammen med oss!

Safarireiser Afrika investerer i og lever av den vakre naturen Sør-Afrika tilbyr. Derfor gjør vi alt vi kan for å bevare miljøet. Vi ber deg som vår gjest om ikke å legge igjen avfall i byene eller i nasjonalparkene. Behold søppelet til du eller guiden din kan kvitte deg med det på riktig måte når dere kommer tilbake til hotellet. Det er bare en liten gest, men det vil gi fremtidige generasjoner muligheten til å nyte dette vakre landet, akkurat som vi gjør!

Vi ønsker deg en 'yibanohambo olukhuselekile' (trygg reise) og tar deg varmt imot.: 'Baie welkom in Suid Afrika!'